

Az EFSA állategészségügyel kapcsolatos tevékenysége

n é b i h

Termőföldről az asztalig

Dr. Szögyényi Zsuzsanna

NEMZETI ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI HIVATAL

Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatósága

Az EFSA tudományos paneljei

- [Additives and products or substances used in animal feed](#) (FEEDAP)
- **[Animal health and welfare](#) (AHAW)**
- [Biological hazards](#) (BIOHAZ), including BSE-TSE-related risks
- [Contaminants in the food chain](#) (CONTAM)
- [Dietetic products, nutrition and allergies](#) (NDA)
- [Food additives and nutrient sources added to food](#) (ANS)
- [Food contact materials, enzymes, flavourings and processing aids](#) (CEF)
- [Genetically modified organisms](#) (GMO)
- [Plant health](#) (PLH)
- [Plant protection products and their residues](#) (PPR)
- [Scientific Committee & Emerging Risks](#) (SCER)

Az AHAW Panel

- Állat-egészségügyi és Állatvédelmi panel
- Működése
 - Független és átlátható módon szolgálja a döntéshozók munkáját tudományos véleményével
 - Felkérésre vagy saját kezdeményezésre választ ki témákat
 - Külső szakértők bevonásával munkacsoportokat hoz létre
- Kiemelt témák
 - Afrikai sertéspestis
 - Baromfi kábítás módszerei állatvédelmi szempontból
 - Vadon élő állatok surveillance programjai

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Az AHAW járványügyi munkacsoportjai

- ASP_2013
- Méh-egészségügy
- Bovine tuberculosis (3 különböző szakterületen is)
- Enzootic bovine leukosis
- FMD
- H3N2
- Infectious Salmon Anaemia
- Leishmaniosis
- Rift-völgyi láz
- Juh- és kecskehimlő, bőrcsomósodáskór, kiskérődzők pestise

- Egyéb munkacsoportok: 12 állatvédelmi (ebből 7 vágóhídi), és 1 húsvizsgálati

Afrikai sertéspestis

- Tudományos közlemény
 - Az ASP EU-val szomszédos országokban való megjelenéséről és ott a betegség endémiássá válásának kockázatáról
 - A vírus EU-ba való behurcolásának lehetséges módjairól és a megelőzésről és felkészülésről
- Tudományos közlemény
 - Az ASP vírusának vaddeviszók általi terjesztésének csökkentését szolgáló intézkedésekről

Vadon élő állatok surveillance /monitoring programjai

- A vadon élő állatok populációinak mérete, kor és ivar szerinti megoszlása, földrajzi elterjedtsége és sűrűsége tekintetében hiányosak a tagállami ismeretek.
- A márciusi, első, kifejezetten a témával foglalkozó ülésen előadások hangzottak el az alkalmazható statisztikai módszerekről, és az így megszerzett adatok felhasználhatóságáról.

Vadon élő állatok surveillance /monitoring programjai

EU-s felmérés készült a tagországok programjairól:

1. Melyik kórokozóra vonatkozóan működik program?
2. Mi a program célja?
3. Melyik vadon élő állatfajok kerülnek vizsgálatra?
4. Milyen típusú a surveillance/monitoring program?
5. Mi a mintavételi egység?
6. Miként gyűjtik a mintákat?
7. Ki hajtja végre a surveillance/monitoring programot?
8. Mi a mintavételi időszak?
9. Mi alapján becsülik a vadon élő fajok populációinak adatait?
10. Mi a legnehezebb a programok végrehajtásában?

Vadon élő állatok surveillance /monitoring programjai

- 21 tagállam töltötte ki a kérdőívet
- A legtöbb tagállamban vizsgált kórokozó a HP és LP AI (jsz.-i köt.!)
- Ezután: veszettség, klasszikus sertéspestis, Trichinella spiralis
- A programok célja általában a korai felismerés
- A leggyakoribb programforma az egész országra kiterjedő aktív surveillance
- A vizsgált fajok köre széles (tengeri emlősöktől a denevérekig)
- A populációbecslés leginkább vadászati jelentéseken alapszik

Vadon élő állatok surveillance /monitoring programjai

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

- A leggyakrabban említett nehézségek:
 - Pénzügyi háttér
 - Logisztika
 - A szükséges mintaszám elérése
 - Együttműködés vadászatra jogosultakkal
 - és civil szervezetekkel
 - Hatósági munka koordinálása
 - A minták rossz minősége

Vadon élő állatok surveillance /monitoring programjai

- Előremutató gondolatok
 - Új mintagyűjtési módszerek kidolgozása
 - Megerősített kommunikáció az érintettekkel
 - *Wildlife sample archives* létrehozása
 - A minták metaadatainak szervezett gyűjtése
- Az EFSA és más szervezetek kapcsolata
 - OIE: OIE country Focal Points for Wildlife Diseases, WAHIS-Wild database
 - the European section of the Wildlife Disease Association
 - the EWDA network for wildlife health surveillance in Europe (European Wildlife Diseases Association)
 - the APHAEA project (harmonised Approaches in monitoring wildlife Population Health, And Ecology and Abundance)

BSE-TSE

Bovine spongiform encephalopathy

- klasszikus BSE – zoonózis
- atipikus BSE – A jelenlegi feltételezések szerint az L-típusú forma „fertőzőképesebb”, mint a klasszikus BSE.

Első megállapítás: 1986, Egyesült Királyság
Creutzfeld-Jakob betegség első megállapítása: 1996

Az EFSA szerepe - BIOHAZ panel összefogásában

- az EU monitoring rendszerének kidolgozása
- tudományos munka az SRM anyagok jelentette kockázatokról
- tudományos munka az állati fehérjét tartalmazó takarmányokról
- BSE a kiskérődzőkben – eddig egy leírt eset
- a BSE kockázatának felmérése földrajzi megjelenés szempontjából
- 2007-ben megjelent az OIE országokat BSE kockázati kategóriákba besoroló javaslata

BSE-TSE

- Az EU-ban érvényes megelőző intézkedések
- Bírság alkalmazása állati eredetű fehérje takarmányként való felhasználása esetén.
- Monitoring rendszer működtetése – évente körülbelül 10 millió szarvasmarha kerül vizsgálatra az EU-ban.
- SRM anyagok kötelező ártalmatlanítása.
- BSE pozitívitás esetén az állati test ártalmatlanítása és intézkedések meghozatala a származási állományban.

BSE-TSE

- A Bizottság stratégiai tervet fogadott el (**TSE Roadmap 2**), ami a BSE-TSE intézkedések lehetséges megváltoztatásáról szól rövid, közép és hosszú távon.
- Változások várhatóak az állati fehérjét tartalmazó takarmányok felhasználhatóságával kapcsolatban („keresztetetés”).

Jövőbeni mandátumok

- A Bizottság felkérte az EFSÁ-t, hogy állítson össze tudományos véleményt a vektor közvetítette állatbetegség Európába való behurcolásának lehetséges útjairól
- Figyelembe véve az ECDC már kidolgozott dokumentumait
- Határidő: 2015 december

Köszönöm figyelmüket!

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

